ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

KUTSESTANDARD

Tuleohutuseekspert, tase 6

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid

Kutsestandardi kasutusalad
1) Tööturu nõudmistele vastavate õppekavade ja koolitusprogrammide koostamine
2) Inimeste kompetentsuse hindamine, sh enesehindamine ja vastavushindamine kutse andmisel
3) Ametite kirjeldamine ja tutvustamine
4) Karjääri planeerimine ja aluse loomine elukestvaks õppeks
5) Koolitusvajaduste väljaselgitamine ning koolituse planeerimine
6) Ametijuhendite koostamine ja töötajate värbamine
7) Kutsete ja kvalifikatsioonide võrdlemine

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Tuleohutuseekspert, tase 6	6

A-osa
KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus
Tuleohutuseksperdi töö sisu on tuleohutuseekspertiiside tegemine ja eksperdiarvamuse andmine ehitiste, seadmete ja tegevuste tuleohutuse kohta; tuleohutusalase olukorra hindamine; ehitajate, projekteerijate, ehitiste haldajate ning omanike jt tuleohutusalane konsulteerimine; tulekahjuekspertide nõustamine; ehitusliku tuleohutuse valdkonnas tekkinud tehniliste vaidlussituatsioonide lahendamine; seadusalane teavitustöö tulekahjude jm õnnetuste ennetamiseks ning osalemine tuleohutuse tehniliste normide ja standardite väljatöötamisel. Tuleohutuseekspert töötab nii iseseisvalt kui ka meeskonnas, tema töö eeldab suhtlemist kaastöötajate, klientide, meedia ja ametiasutustega. Tuleohutuseekspert juhib tuleohutusspetsialistide või teiste ekspertide tegevust. Ta vastutab teadvalt vale eksperdiarvamuse andmise eest. Tuleohutusalase hindamise ja nõustamisega tegeleb ka 5. taseme tuleohutusspetsialist, kes ei tee iseseisvalt tuleohutuseekspertiise ega nõusta ehitusliku tuleohutuse valdkonnas.
A.2 Tööosad
A.2.1 Tuleohutusalase konsultatsiooniteenuse pakkumine 2.1.1 Ehitise/asutuse/ettevõtte tuleohutusalase olukorra hindamine. 2.1.2 Ehitise/asutuse/ettevõtte tuleohutusalase olukorra kaardistamine. 2.1.3 Vajalike korrektiivmeetmete ja prioriteetsuse määramine. A.2.2 Ehitise tuleohutuskorralduse läbiviimine 2.2.1 Ehitise tuleohutuskorralduse hindamine. 2.2.2 Ehitise tuleohutuskorralduse kaardistamine. 2.2.3 Täiendavate andmete kogumine. 2.2.4 Tuleohutuskorraldusest kokkuvõtete tegemine. 2.2.5 Dokumentatsiooni koostamine/uuendamine. A.2.3 Tuleohutuseekspertiisi tegemine 2.3.1 Ehitise, ehitise osa või ehitusprojekti olulistele tuleohutusnõuetele vastavuse hindamine. 2.3.2 Ekspertide/spetsialistide valimine ja kaasamine. 2.3.3 Ekspertiisiks vajalike andmete hindamine, lisamaterjali ja täiendavate uuringute taotlemine. 2.3.4 Ekspertiisiprotsessi koordineerimine. 2.3.5 Andmete analüüsimine.

2.3.6 Kokkuvõtva ekspertiisi aruande koostamine. 2.3.7 Ehitise või selle osa ehituslike tuleohutuslahenduste väljatöötamine. 2.3.8 Ekspertarvamuse esitlemine ja kaitsmine.
Valitavad tööosad
A.2.4 Tuleohutuskoolituste ja -õppuste ettevalmistamine ning läbiviimine 2.4.1 Sihtgrupi koolitusvajaduse väljaselgitamine ja koolituskava koostamine. 2.4.2 Koolituse sisuline ettevalmistamine ja läbiviimine. 2.4.3 Koolituse tulemuse hindamine ja tagasiside andmine. 2.4.4 Koolitustegevuse dokumenteerimine.
A.3 Töö keskkond ja eripära
Tuleohutuseksperdi tööaeg on fikseerimata, lähtudes teenuse tellijast. Tuleohutusekspert töötab nii sise- kui välitingimustes, sh kõrgendatud riski/ohtlikkusega tingimustes.
A.4 Töövahendid
Tuleohutusekspert kasutab oma töös vastavalt objekti eripärale isikukaitsevahendeid, mitmesuguseid mõõtmisseadmeid ja salvestusvahendeid ning kontoritehnikat ja -tarbeid.
A.5 Tööks vajalikud isikuomadused
Tuleohutuseksperdi töös on vajalikud suhtlemisoskus, koostöö- ja vastutusvõime, analüüsi- ja üldistusvõime, korrektsus, otsustusvõime ning iseseisvus.
A.6 Kutsealane ettevalmistus
Tavaliselt on tuleohutuseksperdil rakenduskõrgharidus või bakalaureusekraad, läbitud erialane koolitus ning tal on töö käigus omandatud kutseoskused. Üldjuhul on tuleohutusekspert varem töötanud tuleohutusspetsialistina.
A.7 Enamlevinud ametinimetused
Tuleohutusekspert.
A.8 Regulatsioonid kutsealal tegutsemiseks
Regulatsioonid tuleohutuseksperdina töötamiseks on toodud ehitusseaduses ja tuleohutuse seaduses.

B-osa
KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
Tuleohutusekspert, tase 6 kutse koosneb neljast kohustuslikust ja ühest valitavast kompetentsist. Selle kutse taotlemisel on nõutav kohustuslike kompetentside B.2.1 - B.2.3 ja B.2.5 (läbiv kompetents) tõendamine ning lisaks on võimalik täiendavalt tõendada kompetentsi B.2.4. Märge valitava kompetentsi tõendamise kohta kantakse kutsetunnistusele.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.2.1 Tuleohutusalase konsultatsiooniteenuse pakkumine	**EKR tase 6**
Tegevusnäitajad: 1) tutvub enne tuleohutusülevaatust hoone projektiga, sh kontrollib seaduslikkust tõendava dokumentatsiooni (nt ehitusluba, kasutusluba) olemasolu; viib kohapeal läbi hoone ja/või territooriumi tuleohutusülevaatuse ja hindab visuaalselt ehitise/asutuse/ettevõtte tuleohutusalast olukorda, juhindudes riiklikest regulatsioonidest ehitisele ja selle osadele esitatavatele tuleohutusnõuetele, vastavasisulistest õigusaktidest ja standarditest; fikseerib enda jaoks tuleohutusülevaatuse tulemused edaspidise ekspertarvamuse ja/või ekspertiisi aruande tarvis;	

2) kaardistab ehitise/asutuse/ettevõtte tuleohutusalase olukorra, lähtudes tuleohutusalastest normdokumentidest ja asutuse/ettevõtte tuleohutuskorralduse dokumentidest; fikseerib tulemuse dokumentides (nt protokoll, fototabel, skeem, joonis); 3) koostab ülevaatuse aruande või ekspertarvamuse ja/või ekspertiisi aruande vastavalt tehnilistele normidele ja standarditele; tuleohutusülevaatusel avastatud puuduste korral teeb ettepanekuid nendega tegelemiseks ja likvideerimiseks, lähtudes puuduse ohtlikkusest ja ohust inimese elule, tervisele ja varale; töötab välja ja pakub tehnilisi lahendusi ehitusliku tuleohutuse nõuete täitmiseks antud objektil.
Hindamismeetod(id): Kirjalik töö ja intervjuu.

B.2.2 Ehitise tuleohutuskorralduse läbiviimine	**EKR tase 6**
Tegevusnäitajad: 1) hindab olukorrast lähtudes ehitise ja projektdokumentatsiooni kokkulangevust ning nende vastavust asjakohastele tuleohutusnõuetele; 2) kaardistab ehitise tuleohutusolukorra, lähtudes tuleohutusalastest normdokumentidest ja asutuse/ettevõtte tuleohutuskorralduse dokumentidest; fikseerib tulemuse dokumentides (nt protokoll, fototabel, skeem, joonis); 3) kogub tuleohutuse valdkonda puudutavat täiendavat informatsiooni asjassepuutuvat teavet omavatelt isikutelt (nt valeväljakutsed, toimunud tulekahjud, tuleohutuspaigaldiste tehnorikked, detailplaneering jne); 4) teeb kogutud andmete põhjal kokkuvõtte ehitises/asutuses kehtestatud tuleohutuskorralduse vastavusest kehtivatele nõuetele, lähtudes kehtivatest õigusaktidest ja asjakohastest tehnilistest normidest ning standarditest; tõendab ehitise vastavust olulistele tuleohutusnõuetele arvutuslikul, analüütilisel või muul usaldusväärsel viisil; 5) koostab asutuse või ettevõtte tuleohutuskorralduse dokumentatsiooni (nt tuleohutusnõuded asutuses, evakuatsiooniskeem, paigaldiste hooldusleping jne) ning teeb vastavad ettepanekud vastutuse jaotamiseks, lähtudes kehtivatest õigusaktidest ja asjakohastest tehnilistest normidest ning standarditest.	
Hindamismeetod(id): Kirjalik töö ja intervjuu.	

B.2.3 Tuleohutuseksperti tegemine	**EKR tase 6**
Tegevusnäitajad: 1) hindab ehitise ja/või projektdokumentatsiooni vastavust olulistele tuleohutusnõuetele, lähtudes olukorrast ning asjakohastest nõuetest või kasutades arvutuslikku analüüsi; 2) kaasab vastavalt ekspertiisi lähteülesandele eri valdkondade eksperte ja spetsialiste, hinnates nende sobivust ekspertiisil osalemiseks vastavalt nende kutseoskustele ja nõutavale pädevusele; 3) hindab ekspertiisiks vajalike andmete piisavust tulenevalt ekspertiisi lähteülesandest; hindab lisamaterjalide kogumise vajadust, koostab loetelu puuduvatest materjalidest ning taotleb täiendavaid materjale ja/või lisauuringute tegemist; 4) langetab ekspertiisi koordineerimisel kiireid ja selgeid otsuseid, annab kaasatud ekspertidele ja spetsialistidele selgeid suuniseid ja ülesandeid, arvestades ekspertiisi lähteülesannet; 5) analüüsib ja süstematiseerib ekspertiisiga kogutud andmeid ja uuringute tulemusi ning jõuab probleemide tuumani; annab ratsionaalseid hinnanguid olemasoleva informatsiooni põhjal, lähtudes oma eriteadmistest ja ekspertiisi lähteülesandest; 6) koostab oma eriteadmistest ja andmete analüüsist lähtudes erapooletu ja kategoorilise/tõenäolise ekspertiisi aruande, arvestades seejuures kehtivaid õigusakte, tehnilisi norme ning standardeid; 7) töötab analüüsi ja ekspertiisi aruande alusel välja kehtivate õigusaktide, tehniliste normide ning standarditega vastavuses olevaid toimivaid lahendusi tuleohutusalastele probleemidele; 8) esitleb ekspertarvamust enda või teiste nimel, seostades seda oluliste tuleohutusnõuetega; vastuväidete puhul analüüsib neid ja oponeerib ning argumenteerib, lähtudes valdkonna normidest; avaldab selgelt oma arvamust, ei varja informatsiooni ning oskab välja tuua olulisemaid arutluse punkte.	
Teadmised: 1) ehitamise ja projekteerimise üldalused; 2) ehitustoodete sertifitseerimine ja katsetusmeetodid; 3) tulekahjude tekkepõhjused ja arenguprotsessid ning analüüs; 4) kustutus- ja päästetööd; 5) töökeskkonna ohutus.	
Hindamismeetod(id): Tehtud ekspertiiside analüüs, vestlus/intervjuu.	

VALITAVAD KOMPETENTSID

Täiendavalt on võimalik tõendada kompetentsi B.2.4.
Märge valitava kompetentsi tõendamise kohta kantakse kutsetunnistusele.

B.2.4 Tuleohutuskoolituste ja -õppuste ettevalmistamine ning läbiviimine	**EKR tase 5**
Tegevusnäitajad: 1) selgitab välja sihtgrupi koolitusvajaduse vastavalt tellija soovile, arvestades valdkonna õiguslikke norme ja regulatsioone; teeb tellijale ettepaneku tuleohutuskoolituste suhtes; koostab koolituskava vastavalt regulatsioonidele ja oodatavatele õpitulemustele; hindab lisaressursside kaasamise vajadust; 2) valmistab ette konkreetse koolituse sisu, lähtudes koolituskavas fikseeritud õpitulemustest; koostab uusi ja/või kohandab vanu õppematerjale, lähtudes oma teema käsitlemise loogikast ja arvestades õpikeskkonna võimalusi; kasutab kohaseid allikaid ning standardaluseid; viib läbi koolitust, kindlustades oma teema edastamise ettenähtud aja piires; kaasab lisaressursse; 3) hindab koolitust, lähtudes kavandatud eesmärkidest; hindab koolitustulemusi, võrreldes neid koolituskavast tulenevate oodatavate tulemustega; annab tellijale tagasisidet läbitud koolituse tulemuslikkusest ja edasisest koolitusvajadusest; 4) dokumenteerib koolitustegevuse vastavalt õigusaktidele ja tellija soovile.	
Hindamismeetod(id): Vestlus/intervjuu.	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.5 Tuleohutuseekspert, tase 6 kutset läbiv kompetents	**EKR tase 6**
Tegevusnäitajad: 1) kasutab oma töös eesti keelt tasemel C1 ning ühte võõrkeelt tasemel B2 (vt lisa 1 „Keeleoskuse hindamise skaala“); 2) kasutab oma töös arvutit tasemetel: AO1 – Infotehnoloogia põhimõisted ja infoühiskond, AO2 – Arvuti kasutamine ja failihaldus, AO3 – Tekstitöötlus, AO4 – Tabelitöötlus, AO5 – Andmebaasid, AO6 – Esitlus, AO7 – Informatsioon ja kommunikatsioon (vt lisa 2 „Arvuti kasutamise oskuse kriteeriumid“); 3) järgib oma töös tuleohutuse ja ehitusliku tuleohutuse valdkonda reguleerivaid nõudeid ja standardeid.	
Hindamismeetod(id): Läbivat kompetentsi hinnatakse integreeritult teiste kutsestandardis toodud kompetentsidega.	

C-osa
ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	18-16112012-02/1k
2. Kutsestandardi koostajad	Tagne Tähe, Päästeamet Rait Pukk, Päästeamet Margo Tähe, MTÜ Eesti Tuleohutuspaigaldiste Hooldajate Keskliit Toomas Randmaa, Eesti Kindlustusseltside Liit Kajar Laus, Rovalis OÜ Heiki Kurissoo, OÜ Tuletaltsutaja Alar Valge, Sisekaitseakadeemia Kaupo Kuusik, Eesti Turvaettevõtete Liit
3. Kutsestandardi kinnitaja	Õigus- ja Sisekaitse Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	8
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	16.11.2012

6. Kutsestandard kehtib kuni	31.08.2017
7. Kutsestandardi versiooni number	1
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	3112 Ehitustehnikud
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	6
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Fire protection expert, level 6
C.3 Lisad	
Lisa 1 Tööosad ja tööülesanded	
Lisa 2 Keelte oskustasemete kirjeldused	
Lisa 3 Arvuti kasutamise oskused	